

Sygn. akt **INs 27/18**

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2018r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Piotr Pilarczyk

Protokolant: Michał Kawiorski

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2018r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z wniosku Komitetu Wyborczego (...)

przy uczestnictwie Komitetu Wyborczego (...)

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym

postanawia:

1. zakazać uczestnikowi, Komitetowi Wyborczemu (...), rozpowszechniania informacji, że w 2018r. zostały wypłacone nagrody i premie dla czołowych urzędników Urzędu Miejskiego w A. w wysokości ponad 345.000 zł oraz że kandydat na burmistrza A. T. Ż., będący obecnie burmistrzem A. nie dba o dobro wspólne, nie zapewniając garażu dla karetki pogotowia;

2. nakazać uczestnikowi, Komitetowi Wyborczemu (...), sprostowanie nieprawdziwych informacji poprzez zamieszczenie ogłoszenia na stronie (...) czcionką zwykle stosowaną w tekstach ogłoszeń o następującej treści:

„Komitet Wyborczy (...) oświadcza, że nieprawdziwe są rozpowszechniane przez niego informacje, że w 2018r. zostały wypłacone nagrody i premie dla czołowych urzędników Urzędu Miejskiego w A. w wysokości ponad 345.000 zł oraz że kandydat na burmistrza A. T. Ż., będący obecnie burmistrzem A., nie dba o dobro wspólne, nie zapewniając garażu dla karetki pogotowia.”;

3. oddalić wniosek w pozostałej części.

Sygn. akt **INs 27/18**

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 17 października 2018r.

Wnioskodawca, Komitet Wyborczy (...) działająca przez pełnomocnika wyborczego W. W., złożył wniosek o wydanie w trybie wyborczym orzeczenia:

1. zakazującego uczestnikowi postępowania Komitetowi Wyborczemu (...), rozpowszechniania informacji, że kandydat na Burmistrza A. T. Ż., będący obecnie Burmistrzem A.:

- wypłacił ostatnio sobie i najbliższym współpracownikom nagrody pieniężne w wysokości 334.200,00 zł,
- w 2018 r., zostały wypłacone nagrody i premie dla czołowych urzędników Urzędu Miejskiego w A. w wysokości ponad 345.000 zł,

- nie dba o dobro wspólne, nie zapewniając garażu dla karetki pogotowia,

2. nakazania uczestnikowi postępowania Komitetowi Wyborczemu (...), sprostowanie nieprawdziwych informacji, o których mowa w pkt 1) wniosku, w formie ogłoszenia zamieszczonego na stronie (...) czcionką kroju Times New Roman, rozmiar czcionki 14, o wielkości 8 cm (pion) na 15 cm (poziom), o następującej treści:

„ (...), oświadcza, że nieprawdziwe są rozpowszechniane przez niego następujące informacje o kandydacie na Burmistrza A. T. Ż.:

- o wypłaceniu w ostatnim czasie sobie i najbliższym współpracownikom nagród pieniężnych w wysokości 334.200 zł,

- o wypłaceniu w 2018 r., dla czołowych urzędników Urzędu Miejskiego w A. nagród i premii w wysokości ponad 345.000 zł,

- o braku dbałości o dobro wspólne poprzez nie zapewnianie garażu dla karetki pogotowia.”

3. nakazanie uczestnikowi postępowania Komitetowi Wyborczemu (...) wypłacenia kwoty 30.000 zł na rzecz fundacji Szpital (...) na KRS (...).

Wnioskodawca powołał się na materiał wyborczy uczestnika opublikowany w dniu 12 października 2018r. na portalu internetowym (...) pt. „(...)”

Uczestnik wniósł o oddalenie wniosku, zarzucając brak legitymacji procesowej wnioskodawcy oraz prawdziwość informacji podanych w materiale wyborczym.

Niesporne między stronami było to, że w dniu 12 października 2018r. Komitet Wyborczy (...) zamieścił na portalu internetowym (...) materiał wyborczy pt. „(...)” o następującej treści:

(...)?

Urząd Gminy A. nie pierwszy raz jest na niechlubnym pierwszym miejscu (!) w powiecie jako urząd, który WYPŁACIŁ SOBIE największe premie. Wszystkim pracownikom (także urzędnikom) należy się godziwa płaca, jak również premia. Ale czy w takich kwotach? Czy jedna osoba powinna otrzymać jednorazowo, przy takim zadłużeniu Gminy, prawie 35 000 zł? Słyszeliście o takich premiach w swoim środowisku? O wpływie premii na nasze bezpieczeństwo za moment.

źródło: wadowice24.pl

Jakie kwoty w tym roku?

Ostatnio władarze gminy A. i ich najbliżsi (!) współpracownicy otrzymali łącznie 334 200 zł w ramach nagrody pieniężnej. Warto zaznaczyć, że otrzymała je BARDZO WĄSKA grupa osób, a jednostkowe wypłaty sięgały kilkudziesięciu tysięcy złotych. **W tym roku znów padł rekord – nagrody i premie dla czołowych urzędników wyniosły ponad 345 000 złotych!**

Jakie są konsekwencje dla mieszkańców?

To mieszkańcy są pracodawcą urzędu. Wypłacanie rekordowych premii dla urzędników to nie tylko obraz malujący różnicę i zależność: urząd-mieszkańcy, ale także realne konsekwencje dla mieszkańców! Na przykład. Od 2014 roku

nasza gmina poważnie borykała się z problem całodobowej karetki pogotowia ratunkowego. Obecnie – od kwietnia tego roku – dyżur pełnią dwie karetki P, czyli z ratownikami medycznymi. Jedna z nich stoi pod gołym niebem. Niszczycielsko na naszych oczach! A przecież to dobro wspólne. Czy własne rzeczy tak się traktuje? Trzeba zareagować i wziąć sprawy w swoje ręce, nawet jeśli nam tego nie zapewniono. Koszt garażu to około 30 tys. złotych, czyli mniej (!) niż tyle, ile w zeszłym roku otrzymała jedna osoba w urzędzie jako nagrodę dodatkową. Na wniosek Komisji Spraw (...) oraz Zespołu (...) w W. o zabezpieczenie karetki, została udzielona przez burmistrza odpowiedź, że brak na to środków finansowych. **Wszystkie premie i nagrody wyniosły w tym roku 345 000 zł, a na garaż za 30 000 zł nie ma pieniędzy.**

źródło: Urząd Miejski w A.

Gmina to rodzina.

Gdyby pieniądze naszej gminy traktowane były jak budżet domowy, na pewno nie pozwolono by na niszczenie karetek, które służą nam wszystkim w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia! Tracą na wartości – a to wkrótce będzie generować kolejne koszty – które trzeba będzie pokryć z podatków, na które wszyscy się składamy. **Najpierw rachunki i obowiązki – potem przyjemności!**

Ponadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

T. Ż. jest obecnie burmistrzem A. i jednocześnie kandyduje na to stanowisko na kolejną kadencję z listy wnioskodawcy, Komitetu Wyborczego (...).

okoliczność powszechnie znana

Uczestnik przed opublikowaniem materiału wyborczego dysponował następującymi informacjami udzielonymi w trybie dostępu do informacji publicznej (w tym miejscu zamieszczony zostaje skan dokumentacji załączonej do wniosku):

W 2014r. gmina A. dofinansowała kwotą 90.000 zł zakup nowej karetki pogotowia przez Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w W..

dowód: wydruk artykułu prasowego z dnia 18 września 2014r. ze strony (...)

Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w W. wnioskował do burmistrza A., T. Ż., o sfinansowanie budowy garażu dla karetki, która stacjonuje w A.. Burmistrz, powołując się na brak środków finansowych, odmówił.

dowód: pismo Dyrektora Zakładów Opieki Zdrowotnej w W. z dnia 14 czerwca 2018r., pismo burmistrza A. z dnia 6 sierpnia 2018r.

Sąd nie odmówił wiary ani mocy dowodowej przeprowadzonym dowodom, w związku z czym pominięto w pisemnym uzasadnieniu ich ocenę.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków. Wymogi procedury wyborczej, w szczególności konieczność rozpoznania wniosku w ciągu 24 godzin uniemożliwiły przeprowadzenie tego dowodu. Ponadto w ocenie Sądu zebrany materiał dowodowy był wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy. Z tego ostatniego powodu oddalony został wniosek o przesłuchanie uczestnika.

Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z przepisem art. 111 § 1 kodeksu wyborczego (tekst jednol. Dz.U. z 2018r., poz. 754), jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji

wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Wskazany przez wnioskodawcę materiał opublikowany na zlecenie uczestnika był materiałem wyborczym, co nie było sporne pomiędzy stronami.

Wnioskodawcy przysługiwała legitymacja procesowa czynna. Opublikowany materiał wyborczy dotyczył bowiem kandydata na burmistrza, który kandyduje z listy wnioskodawcy.

Przesłanką zasadności roszczenia o wydanie nakazu lub zakazu w trybie wyborczym jest nieprawdziwość informacji zawartych w materiale wyborczym. W ocenie Sądu przesłanka ta została wykazana przez wnioskodawcę tylko co do części informacji podanych w materiale wyborczym uczestnika.

Treść materiału wyborczego uczestnika jest nieco odmienna od tej, jaka jest przedstawiana we wniosku i różnica ta ma istotne znaczenie dla oceny przesłanki braku prawdziwości podanych informacji. Z materiału wyborczego nie wynika mianowicie, by zostało w nim podane, że T. Ż., obecny burmistrz A. i kandydat na burmistrza na kolejną kadencję, wypłacił sobie jakąkolwiek nagrodę pieniężną lub premię. W materiale wyborczym wskazano, że nagrody i premie są wypłacane przez urząd gminy, że nagrody pieniężne otrzymali „włodarze gminy” i „ich najbliżsi (!) współpracownicy”. Treść taka, choć zawiera pewien brak precyzji, to nie wskazuje indywidualnie burmistrza jako beneficjenta nagrody bądź premii. Z informacji podanej wcześniej przez urząd gminy A. w trybie dostępu do informacji publicznej wynika, że nagrody w latach 2016 i 2017 otrzymali: zastępca burmistrza, skarbnik gminy, sekretarz gminy, kierownik USC, dyrektor biura burmistrza, główny księgowy, kierownik wydziału administracji, kierownik wydziału ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa, kierownik wydziału inwestycji i drogownictwa, kierownik wydziału spraw obywatelskich, kierownik wydziału geodezji i gospodarki nieruchomościami, kierownik wydziału turystyki, sportu i kultury, kierownik referatu informatyki, kierownik wydziału architektury i urbanistyki, zastępca kierownika USC, kierownik referatu zamówień publicznych, audytor wewnętrzny i komendant Straży Miejskiej. Łączna kwota nagród uzyskanych przez ww. osoby wyniosła: w 2016r.: 136.150 zł, zaś w 2017r.: 198.050 zł. W materiale wyborczym umieszczono tabelaryczne zestawienie nagród za lata 2016 i 2017 w 10 gminach, w tym w A.. Bezpośrednio pod tabelą i następującym po niej tytule „Jakie kwoty w tym roku?” znalazło się sformułowanie „Ostatnio włodarze gminy A...” odnoszące się do wypłaconych nagród w łącznej kwocie 334.200 zł, widocznej w tabeli umieszczonej wcześniej w rubryce dotyczącej A. za lata 2016 i 2017. W ocenie Sądu w takim kontekście sformułowanie „ostatnio” nie może być odczytywane inaczej, niż jako oznaczenie okresu wcześniej wskazanego, tj. lat 2016 i 2017. W wyraźny i jednoznaczny sposób wynika to z zamieszczenia tabeli bezpośrednio przed omawianym sformułowaniem. Nie jest zatem trafny zarzut wnioskodawcy, że określenie „ostatnio” nie dotyczy tamtych lat.

Z informacji podanej przez urząd gminy A. w trybie dostępu do informacji publicznej wynika, że nagrody w 2018r. otrzymali: zastępca burmistrza, skarbnik gminy, sekretarz gminy i kierownik USC, dyrektor biura burmistrza, główny księgowy, kierownik wydziału administracji, kierownik wydziału geodezji i gospodarki nieruchomościami, kierownik wydziału architektury i urbanistyki, kierownik wydziału turystyki, sportu i kultury, kierownik wydziału ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa, kierownik wydziału inwestycji i drogownictwa, kierownik wydziału spraw

obywatelskich, kierownik referatu informatyki, kierownik referatu zamówień publicznych, zastępca kierownika USC, audytor wewnętrzny i komendant Straży Miejskiej. Łączna kwota nagród uzyskanych przez ww. osoby wyniosła w 2018r.: 101.900 zł, natomiast łączna kwota nagród przyznanych dla 136 pracowników Urzędu Miejskiego w A. w 2018r. to kwota 286.020 zł, zaś po doliczeniu premii, które w 2018r. otrzymało 19 osób w łącznej kwocie 59.525,34 zł uzyskuje się kwotę 345.445,34 zł.

Wymienieni urzędnicy, tj. zastępca burmistrza, skarbnik, sekretarz, główny księgowy, dyrektor biura burmistrza, audytor wewnętrzny, komendant Straży Miejskiej i kierownicy poszczególnych wydziałów w urzędzie miasta mogą być określani jako „najbliżsi współpracownicy wóldarzy gminy” jak również jako „czołowi urzędnicy” gminy. Skoro osoby te w latach 2016 i 2017r. rzeczywiście otrzymali nagrody w łącznej kwocie 334.200 zł, to wskazanie takiej informacji w materiale wyborczym nie stanowi nieprawdy. Usprawiedliwione kontekstem przytoczonej tabeli było użycie określenia „ostatnio”, co zostało już powyżej omówione.

Nie jest natomiast prawdą, by „czołowi urzędnicy” w 2018r. uzyskali nagrody i premie w kwocie ponad 345.000 zł. Pojęcie „czołowi urzędnicy” nie oznacza wszystkich urzędników gminy, jak wywodził uczestnik, a jest to raczej w kontekście przedmiotowego materiału wyborczego synonim terminu „najbliżsi współpracownicy wóldarzy gminy”. Zsumowanie nagród uzyskanych przez ww. urzędników w 2018r. daje jedynie kwotę 101.900 zł. Oznacza to, że większa część nagród i premii została przyznana w 2018r. innym urzędnikom. Informacja wskazana w materiale wyborczym: „W tym roku znów padł rekord – nagrody i premie dla czołowych urzędników wyniosły ponad 345.000 zł!” nie jest zatem prawdziwa.

Nie jest także prawdziwa informacja, że brak zapewnienia garażu dla karetki pogotowia stanowi brak dbałości o dobro wspólne. Karetka pogotowia nie stanowi dobra wspólnego, gdyż stanowi własność określonego podmiotu leczniczego, w tym przypadku Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w W.. Jakkolwiek sprzęt zakładów opieki zdrowotnej służy ratowaniu życia i zdrowia wszystkich mieszkańców, to nie jest uzasadnione stwierdzenie, że stanowi „dobro wspólne”. Tymczasem w materiale wyborczym użyto sformułowań dotyczących karetki: „A przecież to dobro wspólne. Czy własne rzeczy tak się traktuje?”. Nie jest też trafne budowanie tezy, że brak dbałości o takie mienie obciąża władze gminy, nie jest bowiem tak, że cała społeczność ma obowiązek dbania o sprzęt i majątek zakładów opieki zdrowotnej. Oczywiście może to czynić, np. uczestniczyć w zakupie takiego sprzętu (co miało miejsce w przypadku dofinansowania przez gminę A. zakupu karetki pogotowia przeznaczonej na stacjonowanie w A.), ale nie ma takiego obowiązku. Tytułem przykładu można przytoczyć prace remontowe w budynkach szpitala – nie sposób podnosić tezy, że remonty budynków zakładów leczniczych powinny być wykonywane przez mieszkańców gminy w „czynnie społecznym” lub finansowane przez władze gminy. Zakłady opieki zdrowotnej posiadają własny budżet i finansowanie i co do zasady we własnym zakresie pokrywają koszty utrzymania i przechowywania sprzętu, w tym karetek pogotowia.

Sąd nie uznał za zasadny wniosek o nakazanie uczestnikowi wpłacenia kwoty 30.000 zł na wskazaną fundację. W ocenie Sądu zastosowane środki w postaci sprostowania informacji podanej w materiale wyborczym w wystarczający sposób zaspokajają potrzebę ochrony interesów wnioskodawcy. Podkreślić należy, że tylko część zakwestionowanych przez wnioskodawcę informacji nie była prawdziwa.

Sąd nie wyrzekł o kosztach postępowania, gdyż obie strony były reprezentowane przez pełnomocników w osobie adwokata i żadna ze stron nie złożyła wniosku o zwrot kosztów postępowania. Brak było podstaw do odstąpienia od zasady wyrażonej w przepisie art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.